

Ik heb het gehad met ‘wit privilege’

Het is niet algemeen bekend maar het was een politicus, en latere president van Frankrijk, die een van de meest beroemde krantentitels ooit smeedde. *Georges Clemenceau* plaatste in zijn krant, L'Aurore, '*J'accuse ...!*' boven de vlijmende 'Open brief aan de president' waarin Émile Zola het opnam voor Alfred Dreyfus, de ten onrechte veroordeelde joodse legerkapitein. Clemenceau loofde Zola voor zijn moed, want 'dit verzet tegen de massa's (les foules) is heroïscher dan dat tegen de koningen'. Inderdaad, Frankrijk was toen tot op het bot verscheurd en wie het opnam voor Dreyfus, was zo goed als een landverrader.

Zola en zijn medestanders hadden tenminste het voordeel dat er geen 'sociale' media bestonden. Inmiddels zijn die, met hun hetzes, hun 'cancel culture', hun scheldpartijen en oproepen tot geweld zo aan het ontsporen dat ik een nieuw 'j'accuse' voel opkomen.

Ik heb het gehad met de kwezelarij die cultuur met of zonder hoofdletter in politiek correct suikerwater wil omzetten. Je houdt het niet voor mogelijk, maar Disneyland in Californië ligt onder vuur omdat de sprookjesrit over Sneeuwwitje eindigt met de zachte kus van de prins die haar uit haar coma wekt. Het meisje kan geen toestemming geven, dus ongepast seksueel gedrag! Mag eraan herinnerd worden dat hele generaties de bepaald niet zoeterige sprookjes van de gebroeders Grimm hebben verslonden en daardoor niet voor galg en rad zijn opgegroeid?

Disneyland ligt onder vuur: de prins kust Sneeuwwitje zonder toestemming!

Wat betekent de kostbare term vrijheid nog voor jongeren die geen behoorlijk geschiedenisonderwijs krijgen?

Ik heb het gehad met professoren, leraars en andere opvoeders die de geschiedenis en Europese/blanke cultuur door een woke lens bekijken, en zonder pardon veroordelen tot één brok slechtheid van racisme en kolonialisme en white supremacism. En ik heb het nog meer gehad met al degenen die daarvoor nederig het hoofd buigen en zich blijven uitputten in excuses voor onze blijkbaar aangeboren slechtheid. Mag er bijvoorbeeld aan herinnerd worden dat slavernij geen 'witte' misdaad is, maar net zo oud als de mensheid – ze wordt vermeld in het wetboek van Hammurabi. Dat de Arabieren al sinds hun veroveringen van de achtste eeuw massaal Afrikaanse slaven over de Rode Zee vervoerden, en de ergste slavendrijvers in Afrika werden en bleven?

Ik heb het gehad met 'wit privilege' en allen die zich deemoedig menen te moeten verontschuldigen. Waar was dat privilege enkele eeuwen geleden, toen op de slavenmarkten in het Ottomaanse Rijk in Europa geroofde blanke vrouwen verkocht werden, toen ook mannelijke Europese slaven een belangrijk deel van de import waren van dat islamitische rijk, dat tot in zeventiende eeuw het machtigste was in Europa?

Ik heb het gehad met de meutes die op de sociale media en elders iedereen achtervolgen die niet woke genoeg is, ook over zaken die ze soms tientallen jaren geleden zeiden of deden. Tal van mensen zijn daardoor al gebroodroofd of tot sociale paria's gemaakt. Ik heb het ook gehad met groepjes die zich voortdurend 'gekwetst' voelen. Tja, eigen aan een

robuust democratisch debat is juist dat het uitdaagt en schuurt. Wie daar niet tegen kan, moet niet in een democratische maatschappij willen leven. Ik heb het vooral gehad met de lafheid van allen die door de knieën gingen of gaan voor die hetzes, in de plaats van de slachtoffers te verdedigen. Daardoor geven ze de schreeuwers veel meer macht dan ze verdienen.

Dat brengt me bij mijn finaal 'j'accuse', de verloedering van het onderwijs, en van algemene opvoeding, die transmissie van kennis, van geschiedenis, van cultuur is gaan verwaarlozen. Daarmee gaat ook de verloedering van het democratisch debat gepaard. Wat betekent de term vrijheid nog voor jongeren die geen behoorlijk geschiedenisonderwijs krijgen en dus niet weten hoeveel tijd en strijd er nodig zijn geweest om democratische maatschappijen te vestigen. Die blijkbaar niet eens beseffen tot welk een klein en bevoorrecht deel van de mensheid ze behoren. Jongeren mogen niet gaan feesten in het Ter Kamerenbos of op een strand? Hun 'vrijheid' wordt beknot. Welk woord moet je dan gebruiken voor mensen die onder dictaturen gevangenzitten, gemarteld worden, gedood worden wegens hun verzuchting naar elementaire vrijheden?

Vrijheid is een kostbaar woord, dat nu veel te veel gedevalueerd wordt. Dat vrijheid ook verplichtingen inhoudt, durven veel opvoeders nauwelijks nog te zeggen. Nochtans, de grote bedreiging van de vrijheid is niet de tirannie, maar de anarchie. Onze maatschappijen hebben wel de willekeur van vorsten afgeworpen, maar lijken nu machteloos te staan jegens de willekeur van misdadigheid en geweld die alledaags is geworden. Het succes van de zogenaamd populistische partijen wordt in grote mate ingegeven door een verzuchting naar veiligheid, naar orde. En de grote bedreiging van orde is dan weer niet vrijheid, maar tirannie.

En daarom, j'accuse. Ik wijs al degenen met de vinger die elementaire burgerzin en algemeen belang laten verdrinken in emotioneel geschreeuw, zowel degenen die eraan meedoen als zij die geen weerwerk willen of durven te bieden.

Mia Doornaert is onafhankelijk expert in internationale betrekkingen. Haar column verschijnt tweewekelijks op donderdag.